

Farsi - Number 07b
September 2018

HealthLinkBC

ایمن گلوبولین و واکسن هاری Rabies Immune Globulin and Vaccine

ایمن گلوبولین و واکسن هاری چیست؟

ایمن گلوبولین هاری (RabIg) محافظت فوری و کوتاه مدت در برابر ویروس هاری ایجاد می‌کند. ایمن گلوبولین هاری حاوی مقدار زیادی پادتن تهیه شده از خون اهدایی انسانها است. پادتنها پروتئین‌هایی هستند که دستگاه ایمنی فرد تولید می‌کند تا با ریز اندامهایی مانند ویروس و باکتری مقابله نماید.

واکسن هاری محافظت دراز مدت در برابر آلودگی به ویروس هاری ایجاد می‌کند. این واکسن از ویروس کشته شده‌ی هاری ساخته می‌شود و نمی‌تواند باعث ایجاد هاری شود. در بی‌سی، واکسن هاری به رایگان به افرادی داده می‌شود که در معرض حیوانی قرار گرفته‌اند که ممکن است هاری داشته باشد. این واکسن همچنین به دانشجویانی داده می‌شود که در یک کالج دامپزشکی کانادایی یا مرکز آموزش بهداشت حیوانات تحصیل می‌کنند.

ایمن گلوبولین و واکسن هاری به تأیید سازمان بهداشت کانادا رسیده‌اند.

آیا ایمن گلوبولین و واکسن هاری بی‌خطر هستند؟

آری، هر دوی این فراورده‌ها بی‌خطرند. ایمن سازی با این فراورده‌ها بسیار بی‌خطرتر از این است که به بیماری هاری مبتلا شوید. به طور معمول افراد پس از ایمن‌سازی با این مواد واکنش خفیفی بروز می‌دهند که ممکن است تا دو روز دوام یابد.

ایمن گلوبولین هاری از خون اهدایی انسانهایی تهیه می‌شود که مورد آزمایش قرار گرفته‌اند تا از بی‌خطر بودنشان اطمینان حاصل شود. تمام اهداکنندگان خون تحت غربالگری قرار می‌گیرند تا معلوم شود که در معرض ویروسهایی مانند اچ‌آی‌وی و هپاتیت بوده‌اند یا نه. تمام خونهای اهدایی نیز قبل از استفاده برای تهیه‌ی ایمن گلوبولین هاری از نظر وجود ویروس‌های قابل انتقال از طریق خون (خون‌برد) مورد آزمایش قرار می‌گیرند. در هنگام تهیه‌ی ایمن گلوبولین هاری از شماری مواد شیمیایی استفاده می‌شود و اقدامات دیگری نیز انجام می‌شود تا ویروسها و باکتری‌های بیماری‌زا غیر فعال شده و از بین برده شوند. در مرحله‌ی نهایی تهیه‌ی ایمن گلوبولین هاری آزمایشهای دیگری نیز انجام می‌شود تا اطمینان حاصل شود که هیچ ویروس بیماری‌زای شناخته شده‌ای در آن وجود نداشته باشد. با این حال، خطر بسیار اندکی وجود دارد که برخی عفونتهای خونی بتوانند از طریق استفاده از ایمن گلوبولین هاری منتقل شوند. اما از زمانی که غربالگری و آزمایش خون شروع شده است تاکنون، گزارشی از بیماریهای خون‌بردی مانند اچ‌آی‌وی، هپاتیت ب یا هپاتیت ث در افرادی که ایمن گلوبولین هاری دریافت کرده‌اند وجود نداشته است.

چه کسی باید ایمن گلوبولین و واکسن هاری دریافت کند؟

اگر حیوانی که احتمال می‌رود هاری داشته باشد شما را گاز گرفته یا بدنتان را خراش داده است، باید هر چه زودتر ایمن گلوبولین هاری و واکسن هاری دریافت کنید. اگر پیش از این سری کامل واکسن هاری را دریافت کرده‌اید، نیازی به ایمن گلوبولین هاری ندارید. ایمن گلوبولین هاری به ناحیه‌ی اطراف زخم تزریق می‌شود. این آمپول ایمن‌ساز همزمان با اولین نوبت واکسن هاری تزریق می‌شود.

واکسن هاری به طور معمول در 4 نوبت متوالی در ظرف مدت 14 روز داده می‌شود. نوبتهای بعدی این واکسن 3 روز، 7 روز، و 14 روز پس از نوبت نخست داده می‌شوند. اگر سیستم ایمنی شما تضعیف شده است یا کلروکوین (داروی ضد مالاریا) مصرف می‌کنید، پنجمین نوبت واکسن هاری 28 روز پس از نوبت نخست داده می‌شود.

اگر سیستم ایمنی شما تضعیف شده باشد، 7 تا 14 روز پس از پنجمین نوبت واکسن هاری، یک آزمایش خون انجام می‌شود تا مشخص شود که شما مصونیت به دست آورده‌اید. اگر آزمایش خون نشان دهد که مصونیت نیافته‌اید، به یک دور جدید از این واکسن نیاز خواهید داشت.

اگر قبل از قرار گرفتن در معرض ویروس هاری سری واکسن هاری را تکمیل کرده باشید، می‌بایست 2 نوبت واکسن دریافت کنید. این نوبتها با فاصله‌ی 3 روز داده می‌شوند.

چه کسانی باید این واکسن را دریافت کنند؟

واکسن هاری برای پیشگیری از هاری قبل از قرار گرفتن در معرض ویروس آن نیز داده می‌شود. دریافت این واکسن به کسانی که در خطر قرارگیری در معرض ویروس هاری هستند، از جمله افراد زیر، توصیه می‌شود اما به رایگان داده نمی‌شود:

- دامپزشکان و کارکنان آنها
- کارکنان آزمایشگاه‌ها یا کسانی که به طور معمول با ویروس هاری سر و کار دارند
- کارگران کنترل حیوانات و حیات وحش
- شکارچیان و صیادان در ناحیه‌هایی که هاری شیوع دارد، مانند ناحیه‌های دوردست شمال
- کسانی که در غارها گردش یا مطالعه می‌کنند
- مسافرانی که 1 ماه یا بیشتر در کشورهایی که هاری شیوع دارد اقامت می‌کنند

واکسن پیشگیری در یک سری 3 نوبتی داده می‌شود. نوبت دوم به فاصله 7 روز از نوبت اول داده می‌شود. نوبت سوم به فاصله 21 تا 28 روز پس از نوبت اول داده می‌شود.

ایمن گلوبولین و واکسن هاری چه مزایایی دارند؟

ایمن گلوبولین هاری و واکسن هاری از بیماری هاری که تقریباً همواره مرگبار است پیشگیری می‌کند. ایمن گلوبولین هاری محافظت فوری کوتاه مدت در برابر آلودگی به ویروس هاری ایجاد می‌کند. واکسن هاری محافظت دراز مدت در برابر این بیماری ایجاد می‌کند.

واکنشهای احتمالی پس از دریافت ایمن گلوبولین و واکسن هاری چیست؟

واکنشهای متداول به ایمن گلوبولین هاری می‌تواند شامل درد و سفتی ماهیچه‌های محل تزریق باشد. تب، واکنشهای پوستی، واکنشهای آلرژیک (مانند کهیر و ورم) نیز ممکن است روی دهد.

برخی موارد ایمن گلوبولین ممکن است با خطر خون لختگی (ترامبوز) در ظرف 24 ساعت پس از دریافت آن مرتبط باشند، به ویژه هنگامی که مقدار زیادی از این واکسن به فرد داده شود. خطر خون لختگی در این افراد بیشتر است:

- افراد 45 ساله و مسن‌تر
- افراد دارای سابقه‌ی خون لختگی
- کسانی که دارای عوامل خطر خون لختگی هستند

واکنشهای متداول به واکسن هاری می‌تواند شامل درد، سرخی، ورم و خارش محل تزریق واکسن باشد. سردرد، تب، درد ماهیچه‌ها و مفاصل‌ها، احساس تهوع، سرگیجه و کوفتگی نیز ممکن است روی دهد.

برای تسکین تب یا درد می‌توان از استامینوفن (مانند تایلنول®) یا ایبوپروفن* (مانند آدویل®) استفاده کرد. به افراد زیر 18 سال نباید آ.اس.آ (آسپرین®) داد زیرا خطر بروز سندروم رای وجود دارد.

* به کودکان زیر 6 ماه نباید بدون مشورت قبلی با مراقبتگر بهداشتی ایبوپروفن داده شود.

برای آگاهی بیشتر درباره سندروم رای، در وبسایت هلتلینک بی‌سی به این پرونده مراجعه کنید: [HealthLinkBC File #84 سندروم رای](#).

مهم است که پس از دریافت هر نوع واکسن به مدت 15 دقیقه در درمانگاه بمانید زیرا احتمال بسیار نادری، یک مورد در هر یک میلیون نفر، برای بروز حساسیتی به نام آنافیلاکسیس وجود دارد که می‌تواند خطر جانی داشته باشد. این حساسیت ممکن است به شکل کهیر، دشواری تنفسی، یا ورم گلو، زبان یا لب بروز کند. اگر چنین واکنشی روی دهد، مراقبتگر بهداشتی شما آماده خواهد بود که آن را درمان کند. درمان اورژانسی این واکنش شامل تجویز اپینفرین (آدرنالین) و انتقال به نزدیکترین مرکز اورژانس با آمبولانس می‌شود. اگر این اتفاق پس از ترک درمانگاه روی دهد، به 1-1-9 با شماره تلفن اورژانس محلی زنگ بزنید.

مهم است که همواره هر گونه واکنش جدی یا غیرمنتظره‌ی بدن به واکسن را به مراقبتگر پزشکی خود گزارش کنید.

چه کسی نباید ایمن گلوبولین و واکسن هاری دریافت کند؟

هر کسی که در معرض ویروس هاری قرار گرفته و سری واکسن تأیید شده‌ی هاری را دریافت نکرده باشد، می‌بایست ایمن گلوبولین و واکسن هاری دریافت کند. اگر سری واکسن هاری را دریافت کرده‌اید نیازی به دریافت ایمن گلوبولین هاری ندارید اما می‌بایست واکسن هاری را دریافت کنید.

اگر می‌خواهید واکسن هاری دریافت کنید و به نوبت قبلی این واکسن یا یکی از اجزای آن از جمله نئومایسین، کلرنتراسایکلین، آمفوتریسین ب،

ژلاتین یا پروتئین تخم مرغ واکنش حساسیتی مرگباری داشته‌اید، با مراقبتگر بهداشتی خود صحبت کنید.

اگر ایمن گلوبولین هاری دریافت می‌کنید و دارای یکی از عوارض زیر هستید با مراقبتگر بهداشتی خود صحبت کنید:

- اگر به نوبت قبلی ایمن گلوبولین یا هر یک از اجزای ایمن گلوبولین هاری حساسیتی مرگبار نشان داده‌اید
- عارضه‌ای موسوم به نارسایی ایمن گلوبولین آ
- سابقه‌ی خون لختگی یا عوامل خطرزای خون لختگی
- در 14 روز گذشته مقابل سرخک، اوریون، سرخچه (ثلاث یا MMR) یا آبله مرغان واکسینه شده‌اید

نیازی نیست که به دلیل سرماخوردگی یا دیگر بیماریهای خفیف دریافت واکسن را به تأخیر بیندازید. با این حال، اگر در این مورد نگرانی دارید، با مراقبتگر بهداشتی خود صحبت کنید.

هاری چیست؟

هاری یک بیماری بسیار جدی و معمولاً مرگبار است که توسط ویروس هاری ایجاد می‌شود. اگر کسی توسط حیوانی که هاری دارد گاز گرفته یا خراش بردارد، ممکن است به هاری مبتلا شود. این ویروس بر مغز و سیستم عصبی تأثیر می‌گذارد و اگر این بیماری اندکی پس از قرار گرفتن در معرض ویروس به کمک ایمن‌سازی پیشگیری نشود، مرگبار خواهد بود. نشانه‌های هاری عبارتند از سر درد، تب، افزایش مشکل بلع، جاری شدن زیاد آب دهان، گرفتگی یا ضعف ماهیچه‌ها، و رفتار شگفت آور.

برای آگاهی بیشتر در باره‌ی هاری، این پرونده‌ی آگاهی‌رسانی را ببینید: [HealthLinkBC File #07a هاری](#).

رضایت خردسال بالغ

توصیه می‌شود که والدین یا سرپرستان در مورد رضایت برای ایمن‌سازی با فرزندانشان صحبت کنند. آن دسته از کودکان زیر 19 سال که توانایی درک مزایای هر یک از واکسنها و واکنشهای احتمالی نسبت به آنها را دارند و از خطرهای ناشی از عدم ایمن‌سازی آگاهند، می‌توانند به طور قانونی برای ایمن‌سازی رضایت دهند یا از دریافت آن خودداری نمایند. برای آگاهی بیشتر در باره‌ی رضایت خردسال بالغ، این پرونده‌ی آگاهی‌رسانی را ببینید: [HealthLinkBC File #119 قانون کودکان، رضایت خردسال بالغ و ایمن‌سازی](#).

BC Centre for Disease Control
An agency of the Provincial Health Services Authority